

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (licenz)
1.6 Szak / Képesítés	GYÓGYPEDAGÓGIA – magyar nyelven Képesítések: Gyógypedagógus (kód: 263412) Foglalkozási terapeuta (kód: 263419) Logopédus oktató (kód: 226601)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	SNI speciális diagnosztika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	IV	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
	8				
A tanulmányi idő elosztása:					70
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					24
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, bemutatók, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Nincs
4.2 Kompetenciabeli	Nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-video felszerelés (számítógép, projektor)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szemináriumterem elektronikus felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A problematikus helyzetek és a lehető megoldások kritikus felmérése • Az egyén, csoport és szervezet pszichológiai felmérése • A pszichológiai beavatkozások tervezése és kivitelezése
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A deontológiai szabályoknak megfelelő tevékenység kifejtése • A hatékony munkamódszerek alkalmazása egy multi-diszciplináris csoportban, különböző hierarchiai szinteken • Az önfejlesztési szükségletek felülvizsgálata a kontextus által megkövetelt állandó szakmai továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A pszichológia alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése</p> <p>Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére</p> <p>A pszichológiára jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt</p> <p>Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére</p> <p>Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>Az információk minőségének értékelése és a fogalmak hierarchizálása, a terület, terjedelem és meghatározás alapján, ugyanakkor a kontextusnak elvárásainak megfelelően</p> <p>A tények és elméletek magyarázata az alapfogalmak segítségével, saját megfigyelések és információk segítségével</p> <p>A probléma helyzetek megoldása többszintű elemzés alapján, a megoldások és/vagy alternatívák felmérésével, a sztereotip helyzetek elkerülése</p> <p>Megfelelően alkalmazni a szakmai kommunikációban az alap- fogalmakat, módszereket amelyek a pszichológiai beavatkozásban és tanácsadásban használatosak</p> <p>A pszichológiai mérések eredményeinek, valamint a pszichológiai beavatkozások értelmezési módszerei</p> <p>Pszichodiagnosztikai stratégia kidolgozása a megfelelő, etalonált és validált mérési és beavatkozási módszerek és eszközök azonosításával, a pszichológiai mérés céljától és a célcsoporttól függően</p> <p>Az egyén, csoport, szervezet pszichodiagnózisának kidolgozása mennyiségi és minőségi formában, egy, az egyén számára releváns eljárásban</p> <p>Konkrét (egyéni, csoportos, szervezeti) pszichológiai beavatkozási tervek kidolgozása, értelmezése</p> <p>Beavatkozási stratégia/ák kidolgozása a célcsoport problémáinak megoldására</p> <p>A beavatkozási terv minőségének értékelése</p> <p>A beavatkozási terv életbeültetése egyéni, csoportos, szervezeti szinten, a specifikus szükséglet figyelembe vételével, a kliens utókövetése és a beavatkozás felülvizsgálata</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A speciális diagnosztika fogalma, meghatározása, céljai, modelljei	Előadás, bemutató	
2. A gyógypedagógiai diagnosztika etikai kérdései		
3. A gyógypedagógiai diagnosztikai protokollok	Előadás, bemutató	
4. A speciális diagnosztika eszközei:	Előadás, bemutató	

pszichometrikus tesztek		
5. Kiegészítő mérési eljárások: megfigyelés, kérdőívek, interjúk, skálák	Előadás, bemutató	
6. Formatív diagnosztikai eszközök	Előadás, bemutató	
7. Anamézis és exploráció a speciális diagnosztikában	Előadás, bemutató	
8. A vizuális percepció és a vizuo-motoros koordináció vizsgálata	Előadás, bemutató	
9. Interkorelációs kapcsolatok vizsgálata	Előadás, bemutató	
10. Korai fejlődés vizsgálata	Előadás, bemutató	
11. Projektív vizsgálati módszerek	Kérdve kifejtés	
12. Szakértői vélemény kialakítása, tartalma	Előadás, bemutató	
13. Szakértői vélemény tájékoztatása	Előadás, bemutató	
14. Összefoglalás	Előadás, bemutató	
	Előadás, bemutató	

Könyvészet

Csépe, V. (2005), Kognitív fejlődés-neuropszichológia, Gondolat Kiadó, Budapest

Gereben Ferencné (2004): Diagnosztika és gyógypedagógia. In. Gordosné Szabó Anna (szerk.): *Gyógyító pedagógia – nevelés és terápia*. Medicina Könyvkiadó, Budapest. 87-104

Gereben Ferencné (2014): Fejlődési pszichopatológia gyógypedagógiai nézőpontból. *Gyógypedagógiai Szemle*, **42.** 3. sz. 171-175

Lányiné Engelmayer Ágnes (2014): Változásban a pszichológiai és gyógypedagógiai diagnosztika. *Neveléstudomány*, **3.** 33-52.

Racsmány Mihály (2007, szerk.): *A fejlődés zavarai és vizsgálómódszerei*. Akadémiai Kiadó, Budapest

MAGYE (2011): *Gyógypedagógusok Etikai Kódexe*. (<http://www.magye-1972.hu/iratszekreny/83-dokumentumok/116-etikai-kodex>)

MPT (2004): *Pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe*. (<http://mpt.hu/wp-content/uploads/2014/10/Pszichol%C3%B3gusok-Szakmai-Etikai-K%C3%B3dex.pdf>)

Lányiné Engelmayer Ágnes (2012): *Intellektuális képességzavar és pszichés fejlődés*. Medicina Kiadó, Budapest

Szokolszky Ágnes (2004): *Kutatómunka a pszichológiában*. Osiris Kiadó, Budapest

Nagybányai Nagy Olivér és Rózsa Sándor (2006): A mentális képességek tesztelése. In. Rózsa Sándor, Nagybányai Nagy Olivér és Oláh Attila (szerk.): *A pszichológiai mérés alapjai*. Elmélet, módszer és gyakorlati alkalmazás. Bölcsész konzorcium. 181-198

Gerebenné Várbíró Katalin (1995): A Frostig Teszt. In. Torda Ágnes (szerk.): *Pszichodiagnosztika I. Tanulmányok a gyógypedagógiai lélektan pszichodiagnosztikai eljárásainak köréből*. 86-91.

Torda Ágnes (1994a): *Példatár az emberalak-ábrázolás és a vizuo-motoros koordináció diagnosztikus értékeléséhez*. Bárczi Gusztáv GYTF, Budapest.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A speciális diagnosztika fogalma, modelljei	Tematikus megbeszélés	
2. Diagnosztika típusai: státusz-, folyamat-, differenciál-, fejlesztési-, pedagógiai-, gyógypedagógiai	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
3. Szakmai kompetenciák a diagnosztikus munkában. Gyógypedagógusi etika	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
4. A tesztelés meghatározása. A tesztek típusai	Egyéni vagy csoportos tematikus bemutató	
5. Anamézis fogalma, szempontjai és szerepe a speciális diagnosztikában	Összefoglaló megbeszélés	
6. A megfigyelés, mint módszer	Összefoglaló megbeszélés	
7. Az intelligencia meghatározása, típusai, mérési eljárásai (SZRPM, SRPM, Wechsler)	Bemutató és csoportos és vagy egyéni gyakorlat	
8. A DTPV, Bender Gestalt tesztek tulajdonságai, alkalmazása, értékelése	Bemutató és csoportos és vagy egyéni gyakorlat	
9. Az IQ-RQ interkorrelációs vizsgálata Goodenough		

módszerével		
10. Korai életkor fejlődési vizsgálatai: Brunet-Lézine módszer, Bayley fejlődési skála, Vineland Szociális Érettségi Skála	Tematikus bemutató	
11. Projektív tesztek: TAT, Rorschach próba	Tematikus bemutató	
12. Szakértői vélemény kialakítása (raport), tartalma	Bemutató és csoportos és vagy egyéni gyakorlat	
13. Szülők, hozzátartozók tájékoztatása	Tematikus bemutató	
14. Szakértői vélemény kidolgozása	gyakorlat	
Könyvészet Balázsiné Szűcs Judit (2008), Rajzelemzés belemagyarázás nélkül, Szort, Budapest House, A.E. (1999), DSM-IV Diagnosis in the Schools, The Guilford Press, New-York – London, chap 12-14, pp. 179-193 Kun, M., Szegedi, M., (1971), Az intelligencia mérése, Akadémiai Kiadó, Budapest Lukas, S., (1993), Where to start and what to ask. An Assessment Handbook, (Chapter V-VI, pp. 58-100), A Norton Professional Book, W.W. Norton Company Ownby R.L, (1997), Psychological Reports. A Guide to Report Writing in Professional Psychology, Third Edition, John Wiley/Sons Inc. Pszichodiagnosztikai vademecum-III, (1998), Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest Torda, Á., Darvas, Á. (2007), Példatár az emberalak-ábrázolás és a vizuo-motoros koordináció diagnosztikus értékeléséhez, ELTE, Gyógypedagógiai Intézet Vass, Z. (2006) A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai, Flaccus Kiadó, Budapest		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Félévzáró vizsga	50%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Egyéni és csoportos tevékenységek	20%
	Időszakos felmérés	Parciális vizsga	30%

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Megjegyzések:

A parciális vizsga nem kizáró jellegű.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a végső vizsgáról való kizárást.

A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van szóbeli vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása esetén a végső jegyben a parciális vizsga részjegyeként 1-es osztályzat jelenik meg.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középátlója, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatónak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 óraban van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma

2024.04.15

Előadás és szeminárium felelőse

dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2024.04.15

Intézet igazgató

dr. Kotta Ibolya docens